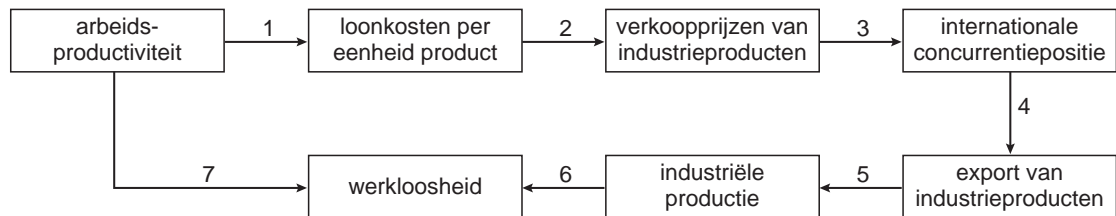

Opgave 6

Minder loon, meer technologie

Een econoom stelt voor de komende twee jaar de technologische ontwikkeling in de industrie krachtig te stimuleren en tegelijkertijd de lonen in de industrie te matigen. Zo wil hij de werkloosheid in de industrie bestrijden. De econoom voorspelt dat door het stimuleren van de technologische ontwikkeling de gemiddelde arbeidsproductiviteit in de industrie jaarlijks met 4% stijgt. Bij een jaarlijkse loonstijging van 1% zal er een aanzienlijke verlaging van de loonkosten per eenheid product in de industrie worden gerealiseerd. Hoewel een hogere arbeidsproductiviteit ook ten koste kan gaan van werkgelegenheid, voorspelt hij per saldo een werkgelegenheids groei in de industrie van 1,5% in het komende jaar en van 2,5% in het daaropvolgende jaar. Daardoor zal de werkloosheid in de industrie dalen. De econoom onderbouwt zijn voorstel met het onderstaande pijlenschema.

- 2p **23** Geeft pijl 7 een positief verband of een negatief verband weer? Geef een economische verklaring voor dat positieve dan wel negatieve verband.

In het lopende jaar bedraagt de werkgelegenheid in de industrie 1.200.000 arbeidsjaren bij een gemiddelde arbeidsproductiviteit van € 70.000 per arbeidsjaar.

- 2p **24** Bereken hoe groot volgens de econoom de waarde van de industriële productie over twee jaar zal zijn.

Iedere pijl in het pijlenschema heeft betrekking op een economisch verband. Zo'n verband geldt echter alleen als wordt uitgegaan van bepaalde veronderstellingen. In de onderstaande tabel staan drie gehanteerde veronderstellingen.

	gehanteerde veronderstelling	hoort bij pijl nummer
a	bij gelijkblijvende wereldhandel	
b	bij gelijkblijvende winstmarges	
c	bij gelijkblijvend buitenlands prijspeil	

- 3p **25** Neem de letters a tot en met c over en noteer achter elke letter op welke pijl de veronderstelling betrekking heeft.

In de politiek ontstaat er discussie over het plan. Sommigen denken dat technologische ontwikkeling wordt gestimuleerd door de loonkosten te verlagen, anderen denken juist dat technologische ontwikkeling wordt gestimuleerd door de loonkosten niet te verlagen.

- 2p **26** Geef voor beide opvattingen een argument. Laat daarbij zien welk argument bij welke opvatting hoort.